

Katedra slavistiky

sekce rusistiky

Posudek na magisterskou diplomovou práci

Autor: Bc. Jana Krčková

Titul (česky - rusky - anglicky):

Komentovaný překlad části knihy Borise Akunina „Statskij sovětnik“

Vedoucí práce: Doc.PhDr.Zdeňka Vychodilová,CSc.

Oponent: PhDr. Milena Machalová

Text:

Jana Krčková, ač studentka oboru Odborná ruština pro hospodářskou praxi, si zvolila téma z oblasti uměleckého překladu a hned v úvodu ráda konstatuji, že se svého úkolu zhostila vcelku úspěšně.

Vlastnímu překladu předchází teoretický úvod, v němž autorka pojednává o některých obecných otázkách teorie a praxe překládání a přibližuje čtenářům osobu B.Akunina a jeho dílo. V úvodní kapitole však nejsou explicitně vymezeny cíle, předmět a metody práce (tento nedostatek autorka částečně kompenzuje v závěru práce). Některé paragrafy kapitoly 1. *Перевод и его принципы* jsou pojaty příliš obecně a zahrnují informace, které nejsou v kontextu práce relevantní (zejm. 1.1, 1.7).

Za nejsilnější část teoretického oddílu práce pokládám pojednání o terminologii a o reáliích, v němž se diplomantce naopak daří propojit teorii s vlastní překladovou praxí.

Autorka pracovala samostatně, část práce vznikala za jejího studijního pobytu v Kostromě, kde hojně využívala konzultací s rodilými mluvčími.

Text Akuninova románu rozhodně není jednoduchý, podmínkou dobrého překladu bylo mimo jiné obeznámení se s dobovými reáliovými souvislostmi. Jana Krčková se v této oblasti zodpovědně připravovala studiem písemných pramenů i konzultacemi s odborníky. Dobře se jí podařilo vyrovnat se např. s hierarchií oslovení podle titulů v armádním společenském styku (viz s. 34), překladatelskou invenci uplatnila také např. při překládání metaforických výrazů a frazeologismů.

V samotném autorčině překladu však, i když v porovnání s původní verzí došel značných změn k lepšímu, některé nedostatky zůstaly. Jde převážně o chyby interferenčního charakteru, jako je např. kopírování ruského slovosledu (viz např. na s. 47, 57 ad.), užívání

neshodného přívlastku místo přívlastku shodného (*pohled Smoljaninova* místo *Smoljaninovův pohled*, *ocenil kvality mladíka* místo *mladíkovy kvality*, *snažil se rozpoznat tvář elegána* místo *elegánovu tvář* ad.), kopírování ruských syntaktických vazeb (*jeho pohled se stal ostrým*, *já p-plané sliby rád nedávám* místo *nerad dávám*; *A sloužit u četníků jedna radost* aj.), vyšínutí z větné vazby (s.63: *kdosi moudrý, zkušený a s ne příliš lichotivým názorem o lidské povaze*, *uvážil, že jedno oko, které stráží a dohlíží nad neklidným impériem, je nějak málo*). Ojediněle se v překladu vyskytují také věcné chyby (např. ruská konstrukce na s. 54 *Владим Андреич, двадцать пять годочков об них заботились, ночей не досыпали...* byla přeložena jako *Pětadvacet let se o něho starali v bezesných nocích* – jde o oslovení formou vykání, nikoli o 3.os. pl.; nebo s. 50: *Стынай, Муша* přeloženo jako *Vstup, Míšo*, místo správného *běž, jdi, odejdi*; s. 48: *За окнами замелькали огни* přeloženo jako *za okny zablikaly ohně* – v tomto kontextu jde o světla). Jindy vede neobratný překlad až k nonsensu, srov. na s. 51: *... a setřel šedé skráně, které byly stejně tak černé jako jeho vlasy*, a některé další). Překladatelka se nevyhnula ani gramatickým a pravopisným chybám, např. tvar **mě** v dativu (s. 51, 55). Sporné je také užívání (navíc nedůsledné) velkých písmen v oslovení *Vás*, *Vám* či v označení orgánů a institucí typu *naše Bojová Skupina* (s. 47), *Četnické ústředí s Policejní správou dohromady* (s. 55), *Četnické oddělení*, *Ochranné oddělení* aj.

Vysoce hodnotím fakt, že se J. Krčková rozhodla psát svou diplomovou práci rusky, je však škoda, že i přes údajnou korekturu rodilým mluvčím se v textu vyskytuje poměrně značné množství gramatických, pravopisných a interpunkčních chyb (některé se důsledně opakují, např. tvar *обеих языков* nebo *перепицивать*); chyby najdeme i v českém resumé.

Vnější úprava diplomové práce je však velmi pěkná a počtem 81 s. řádkování 1,5 plus přílohy práce značně převyšuje požadovaný minimální rozsah.

Závěr (doporučuji/nedoporučuji):

Přes uvedené nedostatky hodnotím diplomovou práci Jany Krčkové jako plně vyhovující a jednoznačně ji doporučuji k obhajobě.

Datum:

Jméno a podpis:

V Olomouci 11. ledna 2010

Doc. PhDr. Zdeňka Vychodilová, CSc.